

**STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE SPORTU
VE MĚSTĚ RÁJEC-JESTŘEBÍ
2018 - 2023**

V Rájci-Jestřebí 21. 11. 2017

Obsah

Úvod	3
1. Sport obecně	3
1.1. Úloha obcí v zajišťování sportu	4
1.2. Základní teze	5
1.3. Úkoly města Rájec-Jestřebí	5
2. Oblasti podpory sportu ve městě	6
2.1. Sport dětí a mládeže	6
2.2. Sport pro všechny	6
3. Formy podpory sportu ve městě	7
3.1. Přímá finanční podpora	7
3.2. Technická podpora	7
3.3. Propagační forma podpory	8
3.4. Koordinační a organizační forma podpory	8
4. Způsob financování	8
5. Personální zajištění sportovní politiky města	9
Závěr	10
Zdroje a literatura	11

Úvod

Strategický plán rozvoje sportu ve městě Rájec-Jestřebí (dále jen „městě“) byl vypracován pro období 2018-2023 a vychází z povinnosti stanovené obcím v ust. § 6 odst. 2 zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů.

Město má zájem na zajištění nabídky pro aktivní trávení volného času obyvatel. Vede to na jedné straně ke zvýšení kvality života a na straně druhé plní, především u dětí a mladých lidí, významnou roli v prevenci sociálně patologických jevů. Také je to vhodný prostředek pro integraci a soudržnost obyvatel města.

V posledních letech se navýšil počet lidí, kteří dbají na zdravý životní styl, kam sport bezesporu patří a má své nezastupitelné místo. Ze zdravotního hlediska sport představuje nástroj využitelný k odvrácení úbytku tělesné aktivity v životě občanů. Nedostatek pohybové aktivity dnes způsobuje nejen nejrůznější civilizační onemocnění včetně nárůstu nadváhy, obezity, výskytu diabetu, kardiovaskulárních chorob, nárůstu potíží s kloubním aparátem, ale snižuje tím i kvalitu života občanů, především psychického rázu a zatěžuje rozpočty zdravotnictví a hospodářství.¹

Cílem strategického plánu obecně, je podpořit sport ve všech jeho rovinách, vytyčit strategii rozvoje sportu ve městě a způsob financování. Důležitým aspektem sportu je i propagace sportu, při které je nutná informovanost veřejnosti a spolupráce. Ta zahrnuje spolupráci především s mateřskými, základními a středními školami, majícími též významný vliv na oblíbenost sportu u dětí a mládeže a s jejich rodiči, kteří svým životním stylem mají nejvýznamnější podíl na směřování svých dětí ke sportování a aktivnímu pohybu. Dále bude potřeba spolupracovat i se zdravotníky a lékaři. Do naplňování tohoto cíle se mohou zapojit i firmy na území města, které budou své zaměstnance motivovat k aktivnímu pohybu.

Strategický plán zohledňuje prostředí, zvyklosti místních lidí a kulturní charakteristiky města a jeho okolí.

1. Sport obecně

Pohybové aktivity označované za sport jsou zaznamenány už ve středověku. Hlavním úkolem sportu bylo obveselení společnosti, útěk od práce a rozptýlení. Ani dnes tomu není jinak.

Je jisté, že sport a pohybové aktivity úzce souvisí se zdravím, a proto je potřeba jim věnovat zvýšenou pozornost. Pohybová aktivita se dá vysvětlit jako „jakýkoli tělesný pohyb spojený se svalovou kontrakcí, která zvyšuje výdaj energie nad klidovou úroveň.“² Do dnešní doby se provedlo nespočet studií, které dokazují blahodárný vliv pohybové aktivity na zdraví člověka.

1 MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Bílá kniha o sportu (online). (cit. 21. 4. 2015).

2 EU PHYSICAL ACTIVITY GUIDELINES. Pokyny EU pro pohybovou aktivitu: Doporučená politická opatření na podporu zdraví upevňujících pohybových aktivit. Biarritz: 2008

Mezi takovéto patří např.:

- Snížení rizika kardiovaskulárních chorob.
- Prevence nebo oddálení vzniku arteriální hypertenze a zlepšení regulace arteriálního tlaku u osob trpících vysokým krevním tlakem.
- Dobrá výkonnost kardiopulmonálních funkcí.
- Stabilní úroveň metabolických funkcí a nízký výskyt cukrovky druhého typu.
- Zvýšené využívání tuků, které může napomáhat udržování stabilní tělesné hmotnosti a tím snížení rizika vzniku obezity.
- Snížení rizika určitých typů rakoviny, například rakoviny prsu, prostaty a tlustého střeva.
- Zvýšení mineralizace kostí v mládí, které přispívá k prevenci osteoporózy a zlomenin ve starším věku.
- Zlepšení zažívání a regulace střevního rytmu.
- Udržování a zlepšování svalové síly a vytrvalosti a následně zvýšení funkční výkonnosti při každodenních životních činnostech.
- Udržování motorických funkcí a rovnováhy.
- Udržování kognitivních funkcí a snížení rizika vzniku a rozvoje depresí a stařecké demence.
- Nižší úroveň stresu a s tím spojené zlepšení kvality spánku.
- Zlepšení sebehodnocení a sebeúcty a zvýšení elánu a optimismu.
- Snížení absence v práci (pracovní neschopnosti ze zdravotních důvodů).
- Nižší riziko pádů u dospělých velmi vysokého věku a prevence nebo oddálení chronických nemocí spojených se stárnutím.³

1.1. Úloha obcí v zajišťování sportu

Péče o sport patří ze zákona mezi úkoly obcí.⁴ Sportovní politika obcí se odvíjí od potřeb těchto obcí a vychází z jejich kulturně historických tradic. Obce se spolupodílejí nejen na financování sportu, ale zároveň koordinují činnost sportovních subjektů ve prospěch obce, resp. svých občanů a kontrolují efektivnost vynaložených veřejných zdrojů. Zároveň tím dochází k naplňování povinnosti obce pečovat o vytvoření podmínek pro uspokojování potřeb svých občanů, zejména potřeby ochrany a rozvoje zdraví, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.⁵

3 EU PHYSICAL ACTIVITY GUIDELINES. Pokyny EU pro pohybovou aktivitu: Doporučená politická opatření na podporu zdraví upevňujících pohybových aktivit. Biarritz: 2008

4 Blíže jsou vymezeny v ustanovení § 6 zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu.

5 viz ustanovení §§ 2, 35 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

1.2. Základní teze

„Sport je oblastí lidské činnosti, která se těší velkému zájmu občanů Evropské unie a která má zároveň obrovský potenciál je sdružovat a oslovovat, a to bez ohledu na věk či společenský původ.“⁶ Dle WHO (Světová zdravotnická organizace) se u dospělého člověka doporučuje minimálně 30 minut uměřené tělesné aktivity denně a děti školního věku by měly vykonávat 60 minut středně až vysoce intenzivní pohybové aktivity denně, které jsou vývojově vhodné, přináší jim radost a jsou rozmanité činnosti.⁷

Město Rájec-Jestřebí

- deklaruje právo na sport svých občanů a chce jim sport umožnit ve všech jeho úrovních.
- uznává svoji vlastní zodpovědnost za zajišťování sportu koncipováním a realizací sportovní politiky a aktivitou komise pro sport a využití sportovních zařízení.
- uvědomuje si nezastupitelnost úlohy sportu, kterou plní v životě dětí a mládeže, jako účinné formy primární prevence sociálně patologických jevů v jejich chování.
- otevřeně se hlásí k povinnosti vytvářet pro své občany vhodné podmínky pro sport a sportovní volnočasové aktivity.

1.3. Úkoly města Rájec-Jestřebí

- Zabezpečovat rozvoj sportu pro všechny, včetně zdravotně postižených občanů a kvalitní přípravu sportovních talentů.
- Zajišťovat výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a zkvalitňovat je pro sportovní činnosti občanů.
- Podporovat další provozovatele sportovních zařízení, včetně finanční pomoci.
- Kontrolovat účelné využívání svých sportovních zařízení.
- Zabezpečovat finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

Město Rájec-Jestřebí má zájem podporovat takové sporty, jejichž základem je pohyb, rozvoj talentů ve školách, které zřizuje. To jsou školy základní a mateřské. V neposlední řadě se při tom město musí starat o sportoviště, která jsou v jeho majetku a také by mělo zajišťovat efektivitu jejich užívání. Neopominutelnou součástí této činnosti by pak měla být i podpora úspěšných místních sportovců. Úspěšní sportovci jsou vzorem pro další osoby, zejména pak pro mládež, která se s nimi identifikuje a je tak motivována k vlastnímu zapojení do sportovních aktivit.

6 MŠMT Bílá kniha o sportu (online)

7 U.S. DEPARTMENT OF HEALTH AND HUMAN SERVICES. Physical Activity Guidelines for Americans (online)

2. Oblasti podpory sportu ve městě

Město vychází vstříc spolkovým aktivitám, má zpracovaný systém finanční podpory a uvědomuje si důležitost sdružování, od kterého se významnou měrou odvíjí pocit sounáležitosti občanů se svým městem.

Pro rozvoj sportu ve městě se stanovují tyto cíle:

- Zintenzivnit podporu sportu a tím posilovat jeho pozici jako významného prostředku občanské soudržnosti a součásti životního stylu obyvatelstva.
- Nadále iniciovat a spolupřátat sportovní akce a programy pro občany.
- Věnovat zvýšenou pozornost podpoře tělesné výchovy a sportu dětí ve školách. Dbát na jejich kvalitu již v MŠ a na 1. stupni ZŠ jako nejdůležitějšího předpokladu vzniku a rozvoje celoživotního zájmu o sportování.
- Pokračovat v ekonomickém zajištění sportu a hledat další finanční zdroje pro rozvoj.

2.1. Sport dětí a mládeže

Je velmi důležité dát dětem nějakou smysluplnou činnost, určit cíl, poskytnout pocit sounáležitosti s okolím a navodit pocit bezpečí. Pro svůj zdravý tělesný růst a psychický vývoj nepochybně potřebují aktivní pohyb. Nejlepší způsob, jak jim tento pohyb nabídnout, je formou her, které je budou bavit a skrytě rozvíjet. Jestliže je bude činnost bavit, budou pociťovat štěstí a bude daleko snazší je motivovat k dalšímu pohybu. Časem si sami vytvoří návyk k pohybu a budou ho vyžadovat a domáhat se ho. Je nezbytné se jim tedy neustále věnovat a jejich aktivní činnost směřovat správným směrem a dle předpokladů dál rozvíjet. Díky této podpoře mohou být objeveny nové sportovní talenty z řad dětí a mládeže.

2.2. Sport pro všechny

Sportem pro všechny se rozumí organizovaný i neorganizovaný sport a sportovní volnočasové aktivity určené širokým vrstvám obyvatel. Bez ohledu na věk, rasu, národnost, společenskou třídu nebo pohlaví.

Hlavním cílem je vytvoření kvalitních a finančně dostupných možností sportovního vyžití a aktivní zábavy pro všechny věkové kategorie a profesní skupiny vyskytující se na území města Rájec-Jestřebí.

3. Formy podpory sportu ve městě

Všeobecná strategie sportu a tělovýchovy ve městě Rájec-Jestřebí vychází z jejich postavení a úlohy, jak jsou formulovány ve stěžejních dokumentech EU a ČR. Znamená to:

- Chápat sport a tělovýchovu jako integrální součást života města a jeho občanů, zohledňovat společenskou, výchovnou a kulturní funkci, které jsou v nich obsaženy.
- Vytvářet podmínky pro rozvoj sportu a tělovýchovy v rámci daných kompetencí a možností a podněcovat ke vzájemné spolupráci všechny subjekty působící ve sportu a tělovýchově.
- Podporovat sport a tělovýchovu v těch jejich obsahových a organizačních formách, které umožňují účast (aktivní i pasivní) co nejširší veřejnosti.
- Při rozvoji sportu a tělovýchovy navazovat na tradice města, respektovat specifické podmínky jak města, tak regionu.

Rájec-Jestřebí, ale především jeho okolí nabízí ideální podmínky pro aktivní turistiku, cykloturistiku, pěší turistiku a další. Velkou výhodou je blízkost Moravského krasu. Každá cílová skupina si zde může najít zajímavé aktivity, jak trávit svůj volný čas.

Do obecné podpory sportu by se měli zapojit i trenéři, pedagogové tělovýchovy a sportu, vedoucí sportovních oddílů a lékaři. Jejich aktivita by měla jistě podstatnou úlohu v podpoře sportovních aktivit.

3.1. Přímá finanční podpora

- Rozpočtovaná v rámci rozpočtu obce:
 - pořízení, údržba a opravy sportovní zařízení venkovních hřišť v majetku obce,
 - údržba cyklostezky v majetku obce,
 - pravidelné vyhodnocení akce „Sportovec roku“ – ocenění nejlepších sportovců, týmů, jednotlivců a trenérů.
- Poskytovaná v rámci příspěvku na provoz příspěvkové organizaci obce:
 - Z příspěvku na provoz je hrazena běžná údržba a opravy vybavení tělocvičny a multifunkčního hřiště v areálu základní školy
 - z příspěvku na provoz jsou spolufinancovány náklady související s pořádáním nebo účastní příspěvkové organizace na sportovních akcích a soutěžích.
- Poskytovaná jako dotace v souladu Programem poskytování dotací z rozpočtu města Rájec-Jestřebí.

3.2. Propagační forma podpory

Velká část sportovních aktivit se odehrává v rámci amatérských sdružení a spolků. Narůstá význam profesionálního sportu a stejnou mírou přispívá ke společenské roli sportu. Sport

kromě upevňování zdraví evropských občanů plní i funkci výchovnou a hraje roli společenskou, kulturní a rekreační.

- Zveřejňování pořádaných sportovních akcí prostřednictvím webových stránek města <http://www.rajecjestrebi.cz/> , městského zpravodaje, městských vývěsek.
- Zveřejňování významných sportovních výsledků a úspěchů.
- Vyhlášení ankety „Sportovec roku“ v našem městě, každý druhý rok.

3.3. Koordinační a organizační forma podpory

- Podpora sportovním klubům a organizacím při získávání pořadatelských významných sportovních akcí.
- Podpora města při jednáních sportovních klubů a organizací s garanty zřízení sportovních tříd atd.
- Zprostředkování kontaktů, pomoc při navazování spolupráce sportovních klubů a organizací s partnerskými městy v oblasti sportu.
- Podpora sportovním klubům a organizacím při významných jednáních s potencionálními sponzory.
- Podpora při získávání dotací na projekty v oblasti sportu z jiných zdrojů (státní dotace, granty kraje, EU,...).

3.4. Společenská forma podpory

Vyhodnocování nejlepších sportovců města Rájec-Jestřebí za uplynulý rok. Organizovat přitažlivé akce a aktivity pro celé město se záměrem vytvářet návyk provozovat pravidelnou pohybovou aktivitu.

4. Způsob financování

Financování sportovních organizací je vícezdrojové.

Na straně příjmů sportovních organizací jsou zejm.:

- Příspěvky a dotace státního a municipálního rozpočtu na podporu sportu.
- Členské a oddílové příspěvky.
- Příspěvky příslušných svazů.
- Výnosy z vlastní hospodářské činnosti.
- Výnosy ze sportovní činnosti a vstupného.
- Příjmy z reklamy.
- Podpora sponzorů.

Na straně výdajů sportovních organizací jsou zejm.:

- Výdaje za pořízení majetku a spotřebních předmětů.
- Výdaje na zajištění sportovních akcí a sportovní přípravy.
- Výdaje na provoz a údržbu sportovních zařízení nebo jejich pronájem.

K zajištění rozvoje sportu v Rájci-Jestřebí a jeho systémové finanční podpoře, se počítá s využitím finančních prostředků z rozpočtu města.

Z rozpočtu města se spolufinancují sportovní akce a podporují se sportovní činnosti mládeže. Dále město Rájec-Jestřebí poskytuje finanční prostředky z rozpočtu města formou dotací dle Programu poskytování dotací z rozpočtu města Rájec-Jestřebí na základě žádosti organizací podávaných jedenkrát ročně, a to formou:

- Investiční dotace – např. na technické zhodnocení staveb, výstavbu budov, pořízení samostatných movitých věcí a souboru movitých věcí.
- Neinvestiční dotace – např. provozní výdaje na zajištění provozu a činnosti, výdaje na pořádání a organizování sportovní akcí, startovné a členské příspěvky, výdaje na opravy a údržbu majetku, cestovní náhrady, výdaje za energie, atd.

5. Personální zajištění sportovní politiky města

Prosazování vytyčených cílů, plnění postupných úkolů a zajišťování úřední agendy vyplývající z přijetí předkládaného Strategického plánu rozvoje sportu v Rájci-Jestřebí znamená navýšení pracovních povinností v zajišťování oblasti sportu.

Závěr

Dokud se nám nepodaří přesvědčit mládež a dospělé, aby změnilí své zažité chování a nezdravý životní styl, budou výsledky prováděných výzkumů stále nevyhovující.⁸

Tento strategický plán rozvoje sportu v Rájce-Jestřebí formuluje cíle a snaží se najít správný směr, kterým by se mohla sportovní politika města ubírat, aby byla oblast sportu ve městě na odpovídající úrovni.

Zde je nezbytné intenzivní zapojení městem zřizované sportovní komise a úzká spolupráce jejich členů se zaměstnanci města.

„Náš největší úspěch není v tom, že nepadneme, ale v tom, že vždy vstaneme, kdykoli padneme“

Konfucius

Strategický plán rozvoje sportu ve městě Rájec-Jestřebí byl schválen na zasedání Zastupitelstva města Rájec-Jestřebí dne 13. 12. 2017 usnesením č. 14.

⁸ Dobrý, L., ČECHOVSKÁ, I. (2009). Kiantropologie a pohybové aktivity. In: Tělesná výchova a sport mládeže v 21. století. Brno: Masarykova univerzita, ISBN 978-80-210-4858-4.

Zdroje a literatura

1. Dobrý, L., ČECHOVSKÁ, I. (2009). Kiantropologie a pohybové aktivity. In: Tělesná výchova a sport mládeže v 21. století. Brno: Masarykova univerzita, ISBN 978-80-210-4858-4.
2. EU PHYSICAL ACTIVITY GUIDELINES“. Pokyny EU pro pohybovou aktivitu: Doporučená politická opatření na podporu zdraví upevňujících pohybových aktivit. Biarritz:2008.
3. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Bílá kniha o sportu (online). (cit.21.4.2015). Dostupný na <http://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>.
4. U.S. DEPARTMENT OF HEALTH AND HUMAN SERVICES. Physical Activity Guidelines for Americans (online). (cit. 21.4.2015). Dostupný na <http://www.health.gov/paguidelines/pdf/paguide.pdf>.
5. Dále se vycházelo z Koncepce rozvoje a podpory sportu v Hradci Králové na období 2013-2020. Dostupné na <http://www.hradeckralove.org/file/7446/>.
6. Dále se vycházelo z Strategický plán rozvoje sportu v Trutnově. Dostupný na <http://docplayer.cz/4017526...-plan-rozvoje-sportu-v-trutnove.html>.